

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
– ANALIZA BEZROBOTNYCH ORAZ OFERT PRACY
ZA ROK 2012**

CZĘŚĆ II PROGNOSTYCZNA

OPRACOWANIE

**DLA
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY
W CZĘSTOCHOWIE
(MIASTO CZĘSTOCHOWA)**

Kraków 2013

Spis treści

Wstęp.....	3
Bezrobotne osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (absolwenci) wg zawodów.....	3
Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w 2012 roku i przewidywani absolwenci w 2013 roku.....	6
Podsumowanie	11
Spis tabel.....	12

Wstęp

Niniejsze opracowanie stanowi drugą część raportu rocznego dotyczącego zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Opracowanie to ma za zadanie opisać absolwentów szkół na terenie Miasta Częstochowy z punktu widzenia tego, jak radzą sobie na rynku pracy. Chodzi przede wszystkim o wskazanie tych zawodów, które w największej mierze przyczyniają się do wzrostu bezrobocia (najwięcej absolwentów rejestruje się w urzędzie pracy). Opracowanie oparte jest na danych o absolwentach i uczniach ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych pochodzących z Systemu Informacji Oświatowej (SIO), jak również na informacjach zawartych w sprawozdawczości PUP dotyczącej osób bezrobotnych. Dane dotyczące absolwentów szkół wyższych pochodzą ze zbiorów GUS.

Ze względu na fakt, że analiza prowadzona jest w dużej mierze dla potrzeb szkolnictwa zawodowego, wykorzystane w niej dane zostały zaprezentowane na poziomie zawodów i specjalności, czyli poziomie kodu 6-cyfrowego w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności (KZiS), co umożliwi bezpośrednie przełożenie na Klasyfikację Zawodów Szkolnictwa Zawodowego (KZSZ). Klasyfikacja ta skupia 209 zawodów, w których może odbywać się kształcenia zawodowe.

Bezrobotne osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (absolwenci) wg zawodów

W rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie na koniec 2012 roku w kategorii absolwent odnotowano 573 osoby bezrobotne z Miasta Częstochowy. Grupa ta stanowiła 3,7% ogółu bezrobotnych. Bezrobotni absolwenci zarejestrowani byli w 178 zawodach. Natomiast kategoria „bez zawodu” skupiała 123 osoby bezrobotne (blisko 1/4 bezrobotnych absolwentów). W przypadku pozostałych zawodów liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych była już znacznie niższa – kolejnymi pod względem liczby bezrobotnych były zawody: sprzedawca (19 absolwentów), pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji (16), pedagog (13) oraz specjalista

administracji publicznej (10). Na podstawie powyższych danych można wnioskować, że niewielka liczba absolwentów pozostawała w rejestrach osób bezrobotnych (jedynie 4,3% spośród wszystkich absolwentów).

Wśród zawodów, w których osoby młode stanowiły najliczniejszą grupę bezrobotnych znaleźli się przede wszystkim absolwenci szkół wyższych (kody zawodów rozpoczynające się kodem „2”, czyli osoby przyporządkowane do wielkiej grupy zawodowej „specjaliści”). Spośród 39 zawodów, w których zarejestrowanych było więcej niż 3 bezrobotnych absolwentów, aż 27 stanowiły zawody związane z grupą wielką „specjaliści”. Podkreślić jednak należy, że absolwenci szkół wyższych stanowili w roku 2012 ponad połowę wszystkich abiturientów z Częstochowy (6860 osób spośród 13276).

Tabela 1 Zawody z największą liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2012 roku

Zawody z największą liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2012 roku							
lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci	Bezrobotni ogółem	Bezrobotni powyżej 12 m-cy	Oferty pracy	Liczba ofert pracy na 1 bezrobotnego
1	000000	Bez zawodu	123	2 190	232	0	0
2	522301	Sprzedawca	19	1 233	471	246	0,20
3	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	16	50	7	0	0
4	235107	Pedagog	13	63	15	7	0,11
5	242217	Specjalista administracji publicznej	10	49	10	2	0,04
6	351203	Technik informatyk	9	39	3	4	0,10
7	213303	Specjalista ochrony środowiska	8	44	6	3	0,07
8	512002	Kucharz małej gastronomii	8	45	7	3	0,07
9	514101	Fryzjer	8	104	34	42	0,40
10	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	8	44	17	1	0,02
11	214202	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	7	35	5	6	0,17
12	261990	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	7	14	2	2	0,14
13	213106	Biotechnolog	6	21	0	6	0,29
14	215201	Inżynier elektronik	6	14	3	0	0

15	234201	Nauczyciel przedszkola	6	34	13	9	0,26
16	244190	Pozostali specjaliści do spraw rynku nieruchomości	6	13	1	2	0,15
17	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	6	41	14	1	0,02
18	932101	Pakowacz	6	186	62	10	0,05
19	228301	Fizjoterapeuta	5	18	2	9	0,50
20	233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	5	16	6	0	0
21	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	5	30	8	1	0,03
22	242390	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	5	19	4	0	0
23	263302	Historyk	5	18	5	0	0
24	264303	Filolog - filologia polska	5	12	0	0	0
25	265103	Artysta malarz	5	11	1	0	0
26	411004	Technik prac biurowych	5	239	135	230	0,96
27	211301	Chemik	4	10	2	1	0,10
28	214102	Inżynier organizacji i planowania produkcji	4	25	4	4	0,16
29	214606	Inżynier inżynierii materiałowej	4	11	1	0	0
30	233012	Nauczyciel języka polskiego	4	41	12	3	0,07
31	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	4	117	49	19	0,16
32	244103	Zarządca nieruchomości	4	11	0	0	0
33	251902	Specjalista zastosowań informatyki	4	66	11	8	0,12
34	261906	Prawnik legislator	4	24	5	1	0,04
35	263102	Ekonomista	4	53	15	0	0
36	263304	Politolog	4	23	2	0	0
37	321301	Technik farmaceutyczny	4	33	3	10	0,30
38	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	4	48	13	0	0
39	331403	Technik ekonomista	4	233	113	1	0,00
40		Pozostałe zawody	209	10178	3808	2232	0,22
Ogółem			573	15455	5101	2863	0,19
Lista uwzględnia tylko te zawody, w których liczba zarejestrowanych na koniec 2011 roku była nie mniejsza, niż 2							

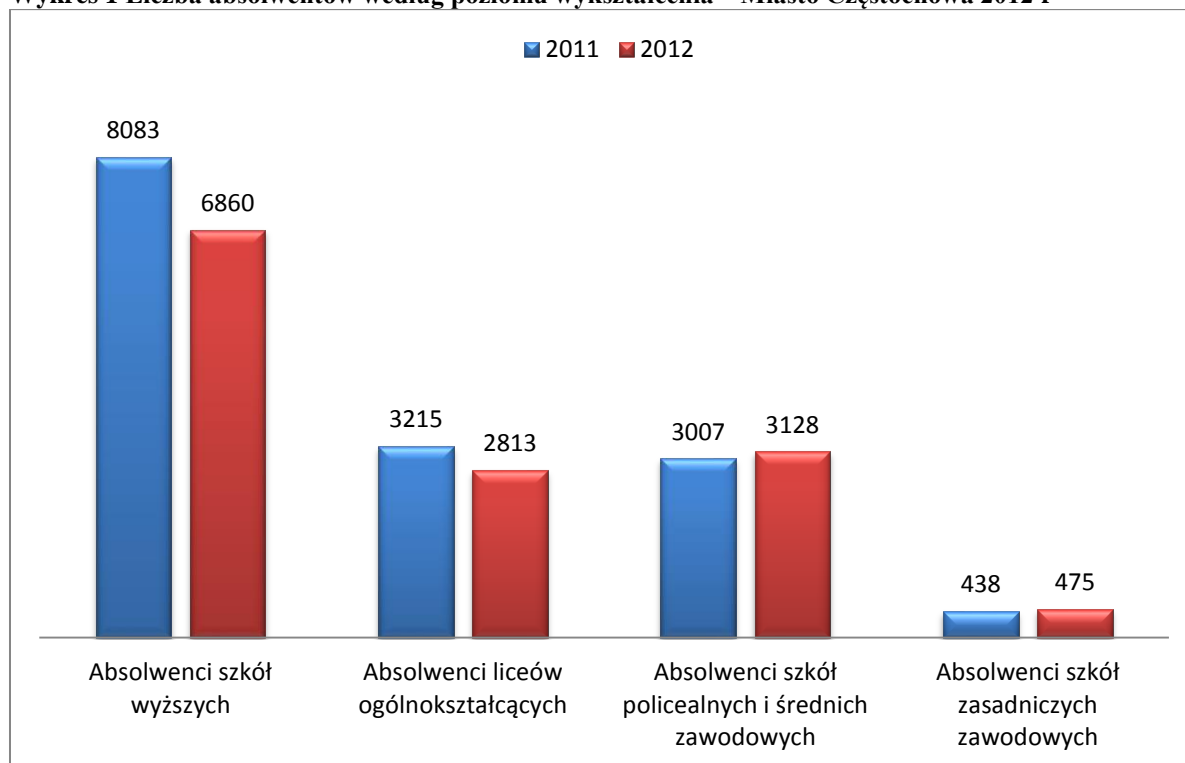
Zawodami, w których wskaźnik liczby ofert pracy przypadających na 1 osobę bezrobotną przekraczał średnią dla wszystkich zawodów, były: technik prac biurowych (dla którego wskaźnik liczby ofert przypadających na 1 osobę bezrobotną wynosił 0,96 – na 239 osób bezrobotnych przypadało 230 ofert pracy), fizjoterapeuta (0,5), fryzjer (0,4), technik farmaceutyczny (0,3), biotechnolog (0,29), nauczyciel przedszkola (0,26) oraz sprzedawca (0,20).

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w 2012 roku i przewidywani absolwenci w 2013 roku

W 2012 roku kształcenie ukończyło 13276 absolwentów, w tym 6860 w szkołach wyższych (51,7% ogółu absolwentów), 2813 w liceach (21,2%), 3128 w szkołach policealnych i średnich zawodowych (23,6%) i 475 w szkołach zasadniczych zawodowych (3,6%).

W stosunku do 2011 roku widoczny jest wyraźny spadek liczby absolwentów szkół wyższych (o 1223 osoby) i liceów ogólnokształcących (o 402 osoby) oraz wzrost liczby absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych (o 121 osób) oraz szkół zasadniczych zawodowych (o 37 osób). Zmiany te są wynikiem zarówno niżu demograficznego (spadek łącznej liczby absolwentów), jak też rosnącego zainteresowania szkolnictwem zawodowym.

Wykres 1 Liczba absolwentów według poziomu wykształcenia – Miasto Częstochowa 2012 r

Wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych opuszczających mury szkół w 2012 roku na terenie Miasta Częstochowy najliczniejszą grupę reprezentowali przedstawiciele następujących zawodów: mechanik pojazdów samochodowych (81 osób), kucharz małej gastronomii (77), fryzjer (75), technolog robót wykończeniowych w budownictwie (42). Wskazane zawody stanowiły ponad połowę spośród wszystkich absolwentów.

Od stycznia do grudnia 2012 roku do Powiatowego Urzędu Pracy zgłoszono 384 oferty pracy w zawodach, w których odbywało się kształcenie na poziomie zasadniczym zawodowym, czyli o 91 mniej niż wynosiła liczba absolwentów. Więcej ofert pracy niż absolwentów odnotowano jedynie w trzech zawodach: sprzedawca, krawiec i piekarz (choć należy pamiętać, że tylko część ofert pracy wpływa do PUP, a absolwenci konkurują na rynku pracy również z innymi osobami).

Co charakterystyczne, spośród wszystkich zawodów, w których pojawili się absolwenci w 2012 roku, stosunkowo niewielu z nich widniało w rejestrze PUP na koniec roku (44 osoby – 9,3% absolwentów). Podobna zależność występowała w grupie absolwentów szkół policealnych oraz średnich szkół zawodowych.

Tabela 2 Liczba absolwentów szkół zasadniczych zawodowych w 2012 roku oraz szacunek na 2013

Liczba absolwentów szkół zasadniczych zawodowych w 2012 roku oraz szacunek na 2013						
lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie Częstochowy w roku 2012	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2012	Liczba ofert pracy w 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013
1	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	81	1	18	104
2	512002	Kucharz małej gastronomii	77	5	3	96
3	514101	Fryzjer	75	9	42	94

4	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	42	8	1	69
5	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	32	6	1	36
6	522301	Sprzedawca	22	6	246	23
7	751201	Cukiernik	18	2	2	17
8	712204	Posadzkarz	17	0	4	21
9	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	16	1	6	7
10	753105	Krawiec	14	0	16	12
11	711202	Murarz	11	0	4	0
12	751204	Piekarz	11	0	18	12
13	713101	Malarz – tapeciarsz	9	0	2	0
14	911205	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	9	1	0	10
15	721306	Błacharz samochodowy	8	1	5	14
16	723310	Mechanik - monter maszyn i urządzeń	8	2	1	9
17	741201	Elektromechanik	8	2	4	6
18	753402	Tapicer	8	0	7	8
19	713201	Lakiernik	6	0	3	14
20	752205	Stolarz	3	0	1	6
21	343101	Fotograf	0	0	0	13
22	834201	Mechanik maszyn i urządzeń drogowych	0	0	0	10
Ogółem			475	44	384	581

Wśród absolwentów szkół policealnych i techników najliczniej spotykane zawody to: technik informatyk (naukę w tym zawodzie w 2012 roku ukończyło 268 absolwentów), technik bezpieczeństwa i higieny pracy (213), technik pożarnictwa (211), technik usług kosmetycznych (166), technik budownictwa (150). Ogółem w powyższych zawodach kształciła się niemal 1/3 wszystkich absolwentów. Nie napawa optymizmem fakt, że na 3128 absolwentów w analizowanych zawodach przypadają tylko 432 oferty pracy. Jedynie w przypadku dwóch zawodów w 2012 roku odnotowano więcej ofert pracy niż abiturientów: technik prac biurowych (230 oferty wobec 4 absolwentów) oraz kelner (28 ofert wobec 21 absolwentów). Pomimo to na koniec 2012 roku w rejestrach PUP w Częstochowie pozostawało jedynie 40 absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych (1,3%).

Tabela 3 Liczba absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych w 2012 roku oraz szacunek na 2013

Liczba absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych w 2012 roku oraz szacunek na 2013						
lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie Częstochowy w roku 2012	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2012	Liczba ofert pracy w 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013
1	351203	Technik informatyk	268	8	4	209
2	325509	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	213	0	2	179
3	311919	Technik pożarnictwa	211	0	0	246
4	514207	Technik usług kosmetycznych	166	3	2	166
5	311204	Technik budownictwa	150	3	2	136
6	311513	Technik pojazdów samochodowych	131	4	0	123
7	331403	Technik ekonomista	131	3	1	127
8	514105	Technik usług fryzjerskich	120	1	0	163
9	321301	Technik farmaceutyczny	113	2	10	137
10	334306	Technik administracji	107	0	41	120
11	000000	Bez zawodu	102	2	0	183
12	325402	Technik masażysta	92	1	5	70
13	311504	Technik mechanik	76	0	1	113
14	311408	Technik elektronik	63	0	3	63
15	512001	Kucharz	60	1	21	61
16	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	59	2	0	32
17	314202	Technik architektury krajobrazu	58	1	0	69
18	333107	Technik logistyk	57	1	1	62
19	351103	Technik teleinformatyk	57	0	2	49
20	343403	Technik organizacji usług gastronomicznych	55	2	0	53
21	333906	Technik organizacji reklamy	53	0	1	113
22	311303	Technik elektryk	52	0	6	64
23	325601	Ratownik medyczny	48	0	0	85
24	264302	Filolog - filologia obcojęzyczna	47	0	0	45
25	325101	Asystentka stomatologiczna	44	0	6	69
26	325511	Technik ochrony środowiska	41	0	0	23
27	532102	Opiekun medyczny	40	0	0	91
28	325302	Technik optyk	37	0	0	44
29	422402	Technik hotelarstwa	37	0	0	65
30	314403	Technik technologii żywności	36	0	0	45
31	522305	Technik handlowiec	33	3	26	21

32	431103	Technik rachunkowości	31	0	20	211
33	343204	Plastyk	29	2	2	32
34	343602	Muzyk	27	0	0	36
35	541315	Technik ochrony fizycznej osób i mienia	26	0	0	3
36	325102	Higienistka stomatologiczna	25	0	0	26
37	341204	Opiekunka środowiskowa	25	0	0	76
38	513101	Kelner	21	1	28	24
39	314207	Technik rolnik	20	0	0	13
40	422103	Technik obsługi turystycznej	20	0	0	54
41	311924	Technik technologii odzieży	19	0	0	18
42	321402	Technik dentystyczny	18	0	4	20
43	233011	Nauczyciel języka niemieckiego	16	0	0	15
44	532990	Pozostali pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	16	0	0	27
45	311104	Technik geodeta	15	0	3	13
46	311410	Technik mechatronik	15	0	2	9
47	324002	Technik weterynarii	15	0	1	10
48	325905	Opiekunka dziecięca	12	0	5	28
49	343203	Florysta	9	0	3	92
50	343104	Fototechnik	8	0	0	7
51	411004	Technik prac biurowych	4	0	230	0
52	311206	Technik drogownictwa	0	0	0	11
53	311911	Technik cyfrowych procesów graficznych	0	0	0	17
54	311922	Technik technologii drewna	0	0	0	5
55	315316	Technik awionik	0	0	0	13
56	315317	Technik mechanik lotniczy	0	0	0	12
57	515203	Technik turystyki wiejskiej	0	0	0	33
Ogółem			3128	40	432	3831

Podobnie sytuacja wygląda w przypadku osób kończących licea ogólnokształcące. Spośród 2813 absolwentów jedynie 60 osób (2,1%) było bezrobotnych na koniec 2012.

Podsumowanie

Do zaprezentowanej analizy należy podchodzić z dużą ostrożnością, gdyż przedstawione powyżej dane odnoszą się do szkół oraz ofert pracy z terenu Miasta Częstochowy i nie uwzględniają one osób zamieszkujących powiat częstochowski.

Ponadto, znaczna część absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe otrzymuje świadectwo ukończenia szkoły, natomiast nie przystępuje bądź nie zdaje pozytywnie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. W ewidencji PUP w Częstochowie absolwenci nie posiadający dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w wyuczonym zawodzie kwalifikowani są jako bezrobotni „bez zawodu” (dotyczy to ponad 100 absolwentów szkół policealnych i średnich szkół zawodowych).

Szkoły na terenie Miasta Częstochowy w 2012 roku ukończyło 13276 absolwentów (o 1467 mniej niż w 2011 roku). Największy spadek odnotowano w najliczniejszej grupie absolwentów szkół wyższych (6860 osób – o 1223 osoby mniej niż w 2011 roku).

Na 6416 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2012 roku przypadało w analizowanych zawodach jedynie 816 ofert pracy. Pomimo to absolwenci odnajdują się na rynku pracy (lub podejmują dalszą edukację) i nie rejestrują się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie. Niepokoi sytuacja absolwentów uczelni wyższych, którzy – pomimo podjęcia znacznego wysiłku edukacyjnego – stanowią znaczący odsetek wśród bezrobotnych absolwentów.

Podkreślić należy, że przedstawione analizy odzwierciedlają jedynie pewien fragment rynku pracy i nie uwzględniają one sytuacji całościowo. Część ofert pracy nie jest rejestrowana przez PUP w Częstochowie, zaś młodzi ludzie często wyjeżdżają w poszukiwaniu pracy w inne rejony Polski lub za granicę (bądź podejmują dalszą edukację).

Spis tabel i wykresów:

Tabela 1 Zawody z największą liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2012 roku	4
Tabela 2 Liczba absolwentów szkół zasadniczych zawodowych w 2012 roku oraz szacunek na 2013rok....	7
Tabela 3 Liczba absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych w 2012 roku oraz szacunek na 2013rok.....	9
Wykres 1 Liczba absolwentów według poziomu wykształcenia – Miasto Częstochowa 2012 rok.....	6